

Uppföljning av Kunskapscentrum

Levnadsvanor och sjukdomsprevention 2019

Årlig uppföljning av Region Skånes kunskapscentra

Här kommer underlaget för den årliga uppföljningen av kunskapscentra inom Region Skånes. Kunskapscentrum är en del av Region Skånes sakkunnigorganisation och har till uppgift att bland annat bevaka, sammanställa och sprida kunskap, analysera, utvärdera och kvalitetssäkra resultat, bidra till kompetensutveckling och utveckla metoder och processer.

Uppföljningen bygger på den generella beskrivningen av ett kunskapscentrums uppdrag som [beslutas av hälso- och sjukvårdsnämnden](#) 2015-04-24.

Till detta underlag ska också en bifogad ekonomisk redovisning enligt underlag medfölja.

Underlaget ska vara Koncernkontoret (lena.luts@skane.se) tillhanda senast 2020-02-28

Vid frågor kontakta: lena.luts@skane.se

2020-01-21

*Lena Luts
Tjänhetschef
Avdelningen för hälso- och sjukvårdsstyrning*

Beskrivning av verksamheten

Kunskapscentrum levnadsvanor och sjukdomsprevention (KC) bedriver en bred verksamhet mot all av Region Skåne finansierad hälso- och sjukvård. Medarbetarna har expertkunskap på någon/några av levnadsvanorna och tillhör olika yrkesgrupper för att kompetensen på levnadsvaneområdet ska vara så bred som möjligt - allmänläkare, barnläkare (elevhälsan), dietister, sjuksköterskor, fysioterapeuter, socionom och folkhälsovetare. Med denna bredd täcker vi utbildnings- och informationsbehovet för hälso- och sjukvårdspersonal inom vårt område. Hälften är anställda och övriga är kostnadsfördelade från andra verksamheter som primärvård, överviktsenhet, barn-och ungdomsmottagning, specialistvård och Hälsoenheten, vilket även gör att vi har en god insyn i hur Region Skånes verksamheter fungerar och detta underlättar informationsspridning och implementering.

1. Vilka aktiviteter har varit aktuella föregående år förutom utbildningsinsatser och projekt som redovisas separat?

Digitalt nyhetsbrev – KC publicerar varannan månad nyheter inom levnadsvaneområdet, information om vårt arbete och kommande utbildningar. Vid årsskiftet 2019/2020 hade vi 1400 prenumeranter. Medarbetare inom Region Skåne kan anmäla sig till nyhetsbrevet via vår hemsida eller skriva upp sig under någon av våra utbildningar eller arrangemang. Nytt för 2019 var även att vi valde ett tema för varje nyhetsbrev – ”Levnadsvanor och cancer”, ”Tobak”, ”Levnadsvanor barn och unga”, ”Klimatsmarta levnadsvanor”, ”FYSS/FaR” samt ”Riktade hälsosamtal”, se samtliga nyhetsbrev på vår [hemsida](#). Val av tema i nyhetsbrev gör också att de används som utbildningsmaterial i olika grupperingar och att vi kan använda dem som förberedande instuderingsmaterial inför våra utbildningar för exempelvis ST-läkare.

Marknadsföring - KC har fått möjlighet att presentera verksamhet, kommande utbildningar och tillgängligt material i [Primärvårdens nyhetsbrev](#). I den webbaserade informationen från *Läkemedelsrådet informerar* har vi fått bidra med en artikel: ”Pratar du levnadsvanor med dina patienter? Goda levnadsvanor - ett viktigt komplement till läkemedelsbehandling.” I [denna artikel](#) beskriver vi hälsoläget bland skåningarna och belyser de hälsoeffekter som förbättrade levnadsvanor medför.

Utbildningsinsats – KC föreläste om alkoholens effekter på den psykiska hälsan under den regionala samverkansdagen *En individs resa genom systemen – en systematisk resa* (suicidpreventionsdag 10 dec i Jubileumsaulan, anordnad av HSS-strateger med uppdrag suicidprevention).

Samtal om hälsa – KC har fortsatt att distribuera denna medarbetarmanual för dialog om levnadsvanor. (Via Marknadsplatsen)

Levnadsvanor inför operation – KC har besökt opererande kliniker på fyra av Regions Skånes sjukhus, för att föreläsa och sprida material om evidensen för goda levnadsvanor inför operation.

Marknadsföring sjukhus – KC har under 2019 avslutat sin turné på Region Skånes samtliga sjukhus där vi interagerat med medarbetare för att belysa levnadsvanorna i patientmötet och visat material som går att beställa via Marknadsplatsen.

Dokumentation levnadsvanor- KC har fortsatt sitt samarbete med processledare för PMO och Melior för att förbättra dokumentationen av levnadsvanor i journalen samt haft möten och workshop med processledare för SDV för att tillgodose att dokumentationen blir tydlig och användarvänlig i kommande system.

Vuxenhabiliteringen – KC ansvarade för utbildningsinsats under deras verksamhetsdag.

Region Skånes sociala medier - KC har bidragit med korta filmer om hälsa som spreds via Region Skånes Facebook, Twitter och Instagram våren 2019.

Nationella nätverket Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård - KCs medarbetare verkar nationellt i detta nätverk som ledamöter eller ordförande i följande temagrupper: *Alkohol, Tobak, Fysisk Aktivitet, Mat, Riktade hälsosamtal, Primärvård, Nationella indikatorer, Analys och uppföljning*. Medarbetare på KC är även processledare i nätverket, tillsammans med strateg från hälso- och sjukvårdsstyrning (HSS) i Region Skåne och presidiedamot Ingrid Bergman (från och med 2020 Ann Svensson).

LUFT konferensen 2020 (Nationell tobakskonferens som hålls vart tredje år) – KCs medarbetare har tillsammans med strateger på HSS planerat 2020 års konferens som går av stapeln i Malmö/Hyllie.

2. Driver eller deltar ni i något/några specifika projekt?

- Nej
 Ja

Om ja, ange vilka:

Riktade hälsosamtal i Skåne

Under våren 2019 skrev KC ett underlag för hur införandet av riktade hälsosamtal i Region Skåne kan tänkas ske. Hösten 2019 fick KC uppdraget att implementera riktade hälsosamtal i Region Skåne, där pilotfasen kommer att omfatta listade 40-åringar på 10-15 vårdcentraler. Uppdraget har under hösten 2019 befunnit sig i förberedande fas där KC har medverkat i processen kring webbstödet, samarbetat med kommunikatörer, arbetat med att ta fram en metodpärm samt förberett för informations spridning till alla berörda verksamheter och förvaltningar. Under våren 2020 fortsätter arbetet med informations träffar, utbildningsinsats för blivande hälsosamtalsledare och samarbete med Centrum för Primärvårdsforskning och DARC (för att analys av indata ska ske kontinuerligt). När pilotfasen startar under 2020 kommer KC att vara metod- och kompetensstöd för verksamheterna, med kontinuerliga besök ute i verksamheterna för att stödja implementeringen. Ett breddinförande av metoden riktade hälsosamtal för samtliga 40-åringar i Region Skåne planeras under 2021 och därefter sker successiv inkludering av även 50- och 60-åringar.

GoFaR

Samarbetsprojekt mellan Region Skåne, elevhälsan (Landskrona och Helsingborg), kommunerna och Skåneidrotten där KC stöttat upp med föreläsningar på temat fysisk aktivitet för barn och unga.

Projekt psykisk ohälsa och levnadsvanor

Ingemar Götestrand som arbetar som strateg på KC, har tillsammans med HSS-strateger ansökt om ett statsbidrag under 2019, med syfte att stärka primärvårdens arbete med levnadsvanor i gruppen med psykisk ohälsa. Statsbidraget har fördelats på fem vårdcentraler (varav en privat driven) och Ingemar har under året varit ett verksamhetsnära stöd för dessa vårdcentraler, både genom sin förankring på KC med kunskap om levnadsvanor i praktiken, samt för att knyta samman de pågående projekten och som en länk till Socialstyrelsen. I mars 2020 kommer KC uppmärksamma projektet med en inspirationsdag för medarbetare inom Region Skåne på temat "*Levnadsvanor – en viktig del av behandling vid psykisk ohälsa*". Under denna dag passar vi på att presentera de pågående projekten och i workshopdelen finns olika aktörer/projekt i Skåne representerade - Häng med oss ut 2:0, Röda Korsets verksamhet i Malmö, Friskvårdsklubben – gemenskap för psykisk hälsa och välbefinnande, Mediyoga/Abels Rehab, Lindängen-projektet, Kultur på Recept, Elevhälsan och Psykiatri SUS. Programmet rymmer även nationella föreläsare och primärvårdsförvaltningen i Region Skåne berättar om metoden integrerad beteendehälsa (IBH).

Dietisternas riksförbund (DRF) – Inspirationsdag "*Mat, migration och hälsa*"

DRF har under året erhållit statsbidrag för att stärka kompetensen avseende dialogen om mat med individer från andra länder. En del av detta bidrag öronmärktes för en utbildningsdag som DRF ville hålla i Malmö. KC samarbetade med DRF i detta projekt, där KC ansvarade för samtliga programpunkter, webbsändning och det praktiska kring arrangemanget. Många medarbetare från Region Skåne deltog, framför allt dietister. Dagen uppmärksammades både nationellt och i [Uppslaget i Primärvården](#).

Vården i siffror

KC har tillsammans med nationella nätverket Hälsofrämjande hälso- och sjukvård deltagit i ett nationellt projekt för att öka användbarheten i Vården i Siffror genom en ny områdesrapport kallad Hälsofrämjande hälso- och sjukvård. Detta ger möjlighet att jämföra indikatorer med andra regioner.

3. a. På vilket sätt har ni arbetat med att analysera, utvärdera och kvalitetssäkra resultat inom ert område?

Under 2019 genomförde KC tre webbaserade enkätundersökningar, inom Region Skånes 1) primärvård, 2) somatisk sjukhusvård och 3) psykiatri. Syftet med enkäterna var dels att följa upp den baseline-enkät som genomfördes under 2017 och dels att skapa en överblick av nuvarande levnadsvanearbete inom Region Skånes verksamheter.

Sammanfattningsvis anger en större andel av verksamheterna inom primärvård och somatisk sjukhusvård att de regelbundet informerar övriga medarbetare om pågående levnadsvanearbete och de flesta efterfrågar tid för utvecklingsarbete, ökade resurser och ökad kompetens hos medarbetare för att kunna utveckla levnadsvanearbetet. Man önskar fortsatt stöd av KC avseende riktlinjer, information och utbildning. En större andel av enheterna inom somatisk sjukhusvård har ett systematiskt arbete kring en eller flera levnadsvanor, men inom primärvården har andelen minskat något.

KC följer även de kvalitetsindikatorer som gäller levnadsvanor i Nationella diabetesregistret, Luftvägsregistret och Rikssvikt, vilka återspeglar det preventiva och hälsoinriktade arbetet på vårdcentralerna. En annan datakälla som ger information om hälso- och sjukvårdens hälsoinriktade arbete är nationella patientenkäten.

Vårdcentralernas registrering av levnadsvaneåtgärder per åtgärdstyp och för varje yrkeskategori följs upp kontinuerligt och uppdateras två gånger per år.

Vid jämförelse är det stora skillnader i det strukturerade levnadsvanarbetet mellan verksamheterna i Skåne, en del kan förklaras, men en del skillnader är omotiverat stora. Uppföljningen ger möjlighet att sprida goda exempel och ge stöd till de som så önskar.

b. Har ni inom kunskapscentrat arbetat med att identifiera medicinskt omotiverade skillnader i utifrån t.ex. kön, ålder, socioekonomi och geografi?

Nej

Ja

c. Om ja, beskriv hur:

Personer med psykisk ohälsa har ofta fler ohälsosamma levnadsvanor och många är långtidssjukskrivna. Skillnader finns i socioekonomi och geografi. Fem av Region Skånes vårdcentraler har under 2019 deltagit i ett utvecklingsprojekt med medel från Socialstyrelsen. Projektet har riktat sig mot patienter med psykisk ohälsa och ohälsosamma levnadsvanor och har samordnats av Kunskapscentrum. Se mer info under punkt 2.

Studier och statistik visar att levnadsvanorna är sämst hos de med låg socioekonomi. Socialstyrelsen har därför inkluderat låg socioekonomi bland prioriterade patientgrupper för stöd och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor. Vid revideringen av Region Skånes regionala vårdprogram för levnadsvanor har således patienter med låg socioekonomi lyfts som en prioriterad grupp.

Under hösten 2019 så genomförde Kunskapscentrum en nationell temadag om migration, hälsa och matvanor tillsammans med Dietisternas Riksförbund. Syftet var att öka vårdpersonalens kompetens att kunna samtala om matvanor, oavsett patientens migrationsbakgrund. Se mer info under punkt 2.

Kunskapscentrum har också bedrivit fortsatt samverkan med elevhälsan, kommunen och Skåneidrotten i Helsingborg och Landskrona avseende pågående insatser kring att öka den fysiska aktiviteten hos barn och ungdomar med störst behov genom bl.a. Fysisk aktivitet på Recept (FaR).

Den temadag som anordnades våren 2019 tillsammans med Kunskapscentrum barnhälsovård och Kunskapscentrum kvinnohälsa har också hjälpt till att lyfta kunskapen och förståelsen för levnadsvanornas betydelse redan tidigt i livets skede.

d. Vad är de viktigaste slutsatserna för era patientgrupper utifrån ovanstående frågeställningar?

Att det är viktigt att hälso- och sjukvården i Region Skåne har kompetens gällande levnadsvanor och psykisk ohälsa, för att patienterna ska få den vård de har rätt till.

Att man genom ett snabbt omhändertagande kan fånga upp och förebygga fysisk ohälsa hos personer med psykisk ohälsa, för att ge patienten bästa möjliga vård i rätt tid av rätt profession, vilket förhoppningsvis kan bidra till en ökad hälsa i denna grupp.

Genom att öka vårdpersonalens kompetens att samtala om ohälsosamma matvanor, oavsett patientens migrationsbakgrund, eftersträvar vi att uppnå ett likvärdigt bemötande och jämlik vård för alla patienter.

Det finns ett stort behov av fokus på tidiga insatser för barn och ungdomar (i syfte att tidigt etablera en förändring och skapa goda levnadsvanor) vilket med all säkerhet kommer att prioriteras ännu högre framöver. De nya nationella riktlinjerna har nu även inkluderat åtgärder för barn och ungdomar och likaså har KC lyft in barn och unga i det nya vårdprogrammet för levnadsvanor samt påbörjat insatser för denna grupp via olika projekt, se punkt 2.

4. Vilken utbildningsverksamhet har ni bedrivit under året och till vilka målgrupper?

Utbildning	Målgrupp	Antal deltagare
Alkohol – en fråga för vården	Medarbetare inom Region Skåne. 2 tillfällen våren, 1 tillfälle hösten	71 (30+20+21)
Utbildning till diplomerad tobaksavvänjare	Medarbetare inom Region Skåne 1 tillfälle våren, 1 tillfälle hösten	24 (8+16)
Fysisk aktivitet på Recept (FaR) Grundutbildning	Medarbetare inom Region Skåne.	13
Inspirationsdag: Mai-Lis Hellenius - <i>Bättre hälsa med goda levnadsvanor</i>	Medarbetare inom Region Skåne.	271
Alkoholutbildning enligt MET-metoden	Medarbetare inom Region Skåne. 1 tillfälle våren, 1 tillfälle hösten	20 (10+10)
Inspirationsdag: <i>Levnadsvanor ur ett barnperspektiv – från graviditet till tonåren</i>	Medarbetare inom Region Skåne.	237
Tobaksfria dagen 2019	Medarbetare inom Region Skåne.	46
ST-kurs i Sjukdomsförebyggande metoder	ST-läkare i Region Skåne (primärvård/specialistvård)	101
<i>Matvanor, alkohol och cancer</i> Samarbete med RCC Syd	Medarbetare inom Region Skåne, främst från cancervården. 4 tillfällen på 4 olika orter i Skåne.	153 (34+45+35+39)
Inspirationsdag: <i>Fysisk aktivitet för barn och unga (FaRs dag)</i>	Medarbetare inom Region Skåne.	110
Inspirationsdag: <i>Migration, hälsa och matvanor – hur samtalar vi på bästa sätt?</i>	Medarbetare inom Region Skåne	147 på plats 70 webbsändning

Samarbete med DRF (Dietisternas Riksförbund)		
90 minuters utbildning "Uppdatering levnadsvanor" under AKO-dagar (specialister i allmänmedicin), 4 tillfällen totalt, Primärvården östra och Malmö mellersta (Västra utbildas våren 2020)	Specialister i allmänmedicin, Region Skåne	250
KC har under 2019 haft två praktikanter under 4 resp 13 veckor	Dietist på Överviktsenheten som läser master i folkhälsa samt ST-läkare i Socialmedicin	

5. Har kunskapscentret under året tagit fram något nytt eller reviderat regionalt vårdprogram eller riktlinje?

- Nej
 Ja

Om ja, ange vilket/vilka:

- **Nytt regionalt vårdprogram för levnadsvanor** (helt omarbetat under 2019 enligt nya nationella riktlinjer som kom 2018, där även barn och unga nu inkluderats) Remissrunda dec 2019, klart februari 2020.
- **Ny regional vårdriktlinje för alkohol- och tobaksfri operation.** Remissrunda pågår.
- **Förslag på ny Tobakspolicy för Region Skåne framtagen.** Bearbetning pågår.

6. Har ni specifikt arbetat med att implementera nya arbetssätt eller metoder tex utifrån vårdprogram eller riktlinjer?

- Nej
 Ja

Enligt Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor (2018)

Om ja, ange på vilket sätt:

Barn och unga - inkluderades i riktlinjerna 2018, vilket har medfört att representant från KC har engagerat sig i ett nationellt nätverk för Fysisk aktivitet på recept (FaR) för barn och unga och där vi nu planerar utbildningsinsats i Skåne avseende denna metod.

Levnadsvanor inför operation - Vuxna som ska genomgå operation ingår i gruppen *vuxna med särskild risk* och ska därför prioriteras av hälso- och sjukvården. Komplikationsris-

ken vid en operation kan minska med 50 % om patienten får information och stöd att sluta röka 6 v före och 6 v efter operation samt stöd till alkoholstopp 4 v före. KC har därför tagit fram en patientbroschyr med denna information, samt ansvarar för tryck kostnaden och broschyren distribueras nu kostnadsfritt via Marknadsplatsen. Utbildningsinsats för medarbetare kring ovan har påbörjats på Region Skånes sjukhus.

Tobakshjälpen - Ett webbstöd för tobaksavvänjning på distans som har stöd i riktlinjerna, där KC ansvarar för implementering i av Region Skåne finansierad hälso- och sjukvård i samarbete med Produktionskontoret för Stöd och behandlingsplattformen (SoB).

LEVA-metoden - Ett webbstöd (SoB) för hälsosam viktning (med fokus på kost och fysisk aktivitet) efter graviditet som har stöd i riktlinjerna, där KC tillsammans med primärvården ansvarar för implementeringen, i nuläget med målgrupp dietister i offentlig primärvård, men som förhoppningsvis kan breddas till att även omfatta privat drivna vårdcentraler.

Riktade hälsosamtal - I riktlinjerna lyfts denna evidensbaserade metod och implementering har påbörjats med start pilotfas september 2020. (Se ytterligare info under punkt 2.)

Checklista och flödesschema - KC har utvecklat en checklista och ett flödesschema som ska utgöra stöd för verksamheterna vid implementering och utveckling av levnadsvanearbete. Detta ingår nu som en del i Region Skånes vårdprogram för levnadsvanor.

Verksamhetsnära stöd - Varje vecka blir KC kontaktade av olika verksamheter som önskar stöd, återkoppling eller information i sitt arbete med att strukturera sin levnadsvanemottagning enligt nationella riktlinjer eller mer specifika frågor kring FaR, tobaksavvänjning och alkohol.

7. Beskriv hur ni tillgodoser att ert regionala uppdrag uppfylls i form av samverkan med Region Skånes egna förvaltningar och privata vårdgivare, tänk både specialistkliniker och enheter inom primärvård?

Samarbete med Regional Utveckling pågår/har pågått, utifrån följande punkter:

- Skåneleden (KC bidrar med sakkunskap i fysisk aktivitet)
- Cykelkampanjen som lanserades våren 2019 (KC bidrog med sakkunskap i fysisk aktivitet)
- Under hösten 2019 inleddes pågående samarbete med tf bitr utvecklingsdirektör Richard Gullstrand för diskussion kring hur vi kan samverka kring bättre hälsa för fler i Skåne
- KC har bidragit i processen med att ta fram folkhälsoenkäten.

Avdelningen för digitalisering och IT

- Under sommaren 2019 har KC drivit webbstödet för riktade hälsosamtal genom Region Skånes "Ny idéprocess".
- Under hösten har KC varit beställare av ovan webbstöd i en förstudieprocess i samarbete med förstudieledare från IT, IT-arkitekter, jurister, DARC, samt medarbetare från SDV, PMO, Melior, 1177, Blå appen etc.

Produktionskontoret Stöd- och behandling

Samarbete kring inköp, utbildning och implementering av webbstöden Tobakshjälpen och LEVA-metoden, där KC ansvarar för testning och implementering.

HR Primärvården

- Samarbete har inletts under 2019 och fördjupas under 2020, i syfte att KC ska bidra med utbildningsinsats i hälsofrämjande syfte för medarbetarna inom offentlig primärvård.

Kommunikatörer i Primärvården Malmö mellersta

- Framtagande av material till patienter och medarbetare.
- Informationsspridning gällande uppdraget Riktade hälsosamtal i Skåne, utbildningar och KCs verksamhet

Tandvården

- Under 2019 var KC sammankallade för ett möte mellan Tandvårdsstrateger, primärvårdsdietister, tandläkare från Tandhögskolan, KC BHV och HSS- strateger, med syfte att fördjupa samarbetet mellan Tandvården och hälso- och sjukvården, där detta nu kan bli verklighet.

Regions Skånes övergripande ST-organisation

- I samråd utformas en kurs i delmål b2 (Sjukdomsförebyggande arbete) för Region Skånes ST-läkare varje år, som KC ansvarar för.

Länsstyrelsen Skåne

- Samverkan med Länsstyrelsen Skåne har skett framförallt avseende ANDT-samverkan.

8. Har ni under det gångna året samverkat med någon annan gruppering inom sakkun- nigorganisationen (nationell eller regionala programområden, expertgrupper eller tera- piggrupper i Region Skåne, andra kunskapscentra, AKO- organisation, kompetenscent- rum för primärvård mfl)?

NPO Levnadsvanor

- Enhetschef på KC, Malin Skogström, sitter som ledamot i NPO levnadsvanor för Södra sjukvårdsregionen och ordförande i RPO Levnadsvanor.

Nationellt kliniskt kunskapsstöd (NKK)

- KC bearbetar texter på levnadsvaneområdet.

Expertgrupp allmänmedicin

- KC har under året interagerat med denna grupp med föreläsningar/diskussion kring implementeringen av riktade hälsosamtal i Skåne.

Läkemedel i Skåne 2019

- KC var utställare i samarbete med terapigrupp endokrin.

Kompetenscentrum för primärvård

Samarbete har fördjupats under 2019 med följande:

- Videoteksfilmen "[Doktorn frågar doktorn – Evidensbaserat levnadsvanearbete inom primärvården](#)", där KC bidrog med manus och läkare i filmen.
- KCs utbildningar marknadsförs i PUEs tryckta fortbildningskatalog
- KC gör utbildningsinsatser via PUEs utbildningar för ex diabetesteamen
- Utbildningsinsatser under AKO-fortbildningsdagar för allmänläkare.
- Samarbete kring kommunikation och nyhetsbrev
- KC ingår nu i PUEs olika yrkesspecifika nätverk

KC Barnhälsovård, KC Kvinnohälsa

- Kontinuerliga möten för fördjupat samarbete kring hälsa och levnadsvanor
- Gemensam utbildningsdag 22 maj med cirka 240 deltagare från Region Skåne och kommunerna

KAAK

- KC föreläser fortlöpande om tobak på en av deras utbildningar

RCC Syd

- Gemensam utbildningsturné, med målgrupp medarbetare på onkologen, där matvanor och alkohol under pre- och rehabilitering var i fokus. Inför 2020 kommer KC att bidra med utbildningsinsats under en RCC workshop för Södra sjukvårdsregionen.

Innovation Skåne

- Kontinuerlig dialog

Skåneidrotten

- Kontinuerligt samarbete kring Fysisk aktivitet på recept (FaR), nätverk för FaR-förskrivare samt flera gemensamma utbildningsdagar varje år.

WHO-CC

- Tobaksfria dagen arrangeras tillsammans med WHO-CC varje år.

9. Enligt beslutet i HSN 2015 ska ett kunskapscentrum inte bedriva forskning eller klinisk verksamhet men kan tillhandahålla en bas för att möjliggöra och facilitera såväl forskning som klinisk verksamhet som då inte finansieras av regionbidraget. Gäller detta för ert kunskapscentrum och i så fall ge exempel på forskning och klinisk verksamhet som bedrivs kopplat till kunskapscentrum.

KC bedriver ingen forskning. Däremot har vi bidragit med expertkunskap på levnadsvaneområdet i en workshop med Centrum för Primärvårdsforskning, där ett forskarteam arbetar med att ta fram SMS-budskap till studiedeltagare för att främja bättre levnadsvanor. Studiedeltagarna har hypertoni och framtagna SMS är därför riktade mot levnadsvaneförändringar som är särskilt viktiga vid just denna diagnos. Förutom texter till SMS, har vi även bidragit med tips på filmer och information som kan skickas ut med länk till deltagarna.

I övrigt har vi inlett ett samarbete med CPF (Kristina Sundqvist) kring de riktade hälso-samtalen, där CPF kommer att beforska indata framöver och tankar finns från deras sida, att ev även samla in prover för biobank.

10. Övriga kommentarer

Gällande översynen av samtliga kunskapscentra i Region Skåne:

Vårt förslag är att vi på KC Levnadsvanor naturligtvis ska ha representanter i LPO Levnadsvanor, men att vi som helhet lyfts över som ett Kompetenscentrum/Enhet/Kontor för levnadsvanor. Vårt nya uppdrag (implementering av riktade hälsosamtal) och vår sedan tidigare pågående verksamhet behöver ett fast kontor för att levnadsvanearbetet ska ges förutsättningar att genomsyra hela Region Skånes hälso- och sjukvård. Driften för exempelvis riktade hälsosamtal kan **inte** ligga i primärvårdsförvaltningen eftersom den riktar sig mot offentligt driven primärvård och uppdraget att implementera de riktade hälsosamtalen inkluderar både offentligt- och privat drivna vårdcentraler.

Uppdraget att driva implementeringen av riktade hälsosamtal i Region Skåne innebär också ett ökande/ständigt behov av kompetensutveckling för medarbetarna, som vi behöver möta med ett utökat utbildningsutbud för FaR-föreskrivning, diplomerad tobaksavvänjare, MET-utbildning (alkohol) och utbildning kring hälsosamma matvanor. Framöver kan metoden riktade hälsosamtal även inkludera elevhälsan och barnhälsovården, enligt hur de jobbar i Jönköping, vilket också ställer krav på att vi är placerade regionalt. Möjligheten att kunna vara anställd behöver finnas. Levnadsvaneområdet behöver vara förankrat med en "enhet" i Region Skåne, eftersom motsvarande funktion och kompetens **ej** går att hitta ute i förvaltningarna/verksamheterna.

Vi vill också lyfta samarbetet med vår strateg på hälso- och sjukvårdsstyrning, Susanna Stenevi Lundgren, som har fungerat som vår uppdragsgivare, vårt bollplank och vår regionala förankring i de flesta av våra aktiviteter. Utan detta samarbete hade KC inte kunnat bedriva den breda verksamhet som vi gör idag och vårt önskemål är att detta samarbete får fortsätta.

Vår förhoppning är således att ni i översynen beaktar de förutsättningar levnadsvaneområdet behöver och att vi på Kunskapscentrum levnadsvanor och sjukdomsprevention ska kunna fortsätta vårt arbete med att bidra till bättre hälsa för Region Skånes befolkning.